

Oktoober on eakate kuu

www.tallinn.ee/kesklinn

28. oktoober 2011

Kesklinna Sõnumid

Lühidalt

Elustiili seminar

20. oktoobril toimus Solarise keskus kolmandat korda "Meie Noored Tallinnas" elustiili seminar.

Semiari töötuba.

Seminari korraldavad alates aastast 2011 kolm Tallinna linnaosa: Kesklinn, Kristiine ja Põhja-Tallinn koostöös Tallinna Noorsootöö Keskuse ja Solarise keskusega.

Seminari avamisel tervitasid noori Kesklinna vanem Mihhail Korb ja Kristiine vanem Andrei Novikov.

Seminaril vaadati kinos Artis filmi "Nowhere boy". Lisaks said noored osa võtta erinevatest töötubadest – muusika töötuba koos Trumm-It ja Bodypercussion'ga (käte ja jalgadega muusika rütmis koputamine, plaksutamine ja nipsutamine), seksuaalkasvatuse töötuba Meelis Tasuri juhendamisel, make-upi töötuba Önne Rudi juhendamisel, avatud oli ka stiili töötuba Mari-Helene Kaberi juhendamisel ning kunsti töötuba Tallinna Noorsootöö Keskuse noortekestuste juhendamisel. Seminari moderaatoriks oli Raivo Tamms, kes küsitles ka noori, et saada teada nende arvamusi. Liis (15) arvas, et selline üritus võiks toimuda veel, sest see on üks võimalustest, kuidas noored saavad vaba aega veeta. Tema sõber Daniel (16) nõustus Liisiga ja mainis, et temale meeldis kõige rohkem muusika töötuba.

Seminari toetasid AS Solaris Keskus, L'Oreal Baltic SIA Eesti filiaal, Kino Artis.

Kesklinna Sõnumid

Väljaandja
Tallinna Kesklinna Valitsus
Trükki toimetanud
OÜ Meedium
Reklaam
tel: 660 1641
e-post: reklaam@ajakirjyks.ee

Kesklinna sotsiaalkeskuse võimlejad ei kurda väsimuse üle.

Hallpead austa!

Alates 1999. aastast tähistame 1. oktoobrit rahvusvahelise eakate päevana, seepärast on oktoobrikuu Kesklinna Sõnumites tavapärasest rohkem ruumi pühendatud eakate teemale. Seenioride osa ühiskonnas ja olulisusest selle tasakaalustamisel käsitlevad Kesklinna Halduskogu esinaine Mainu Berg ja abilinnapea Merike Martinson. Oma teenu-seid ning vanurite abistamiseks mõeldud meetmeid tutvustab Kesklinna sotsiaalkeskus.

Kesklinna 51 000 elanikust on 7500 vanemad kui 65-aastased. Need on inimesed, kes oma elutöö juba teinud ja pälvinud õiguse väärilt vananeda. Aastatega elutarkust ja tasakaalukust kogunud eakad ei tohi end tunda tõrjutuna. Kesklinna valitsuse sotsiaaltöötajad tee-

vad kõik selleks, et auväärseks ikka jõudnud linlased saaksid jätkata täisväärtuslikku elu, et elusügisesse jaguks päikest ja soojust.

Eesti elanikkond vananeb ja sotsiaalküsimused muutuvad üha aktuaalsemaks. Kahjuks mõjutab majanduslangus eelkõige eakate elukvaliteeti. Toiduainete hinnatõus muudab lõunalaua ühekülgseks, kodukulude kasv võtab rahakotist viimased sendid ning madalad pensionid ei võimalda endale just palju lubada, arstiabi ning ravimid muutuvad üha kallimaks ning kättesaamatumaks – selline on ilustamata tegelikkus ühiskonnast, mis ei suuda täita oma kohustusi nende ees, kes andnud oma tööpanuse ning ootavad õigustatult, et seda vääriliselt hinnataks.

Kõik, mis meis on head, võlgname oma vanematele ja vanavanematele ning selles, millist elujärge suudame oma väärkamaile liikmetele pakkuda, peegeldub rahvuse, riigi ja kogukonna jätkusuutlikkus. Tallinna Kesklinna Valitsus toetab vanemat põlvkonda. Meie sotsiaalhooldekande osakond annab materiaalselt abi neile, kes enam oma jõududega välja ei vea, Kesklinna sotsiaalkeskus pakub võimalusi huvitegevuseks ning taskukohast toitlustamist ja teenuseid. Kesklinna valitsus leiab, et kogukonna käekäik oleneb selle liikmete heaolust, ja teeb kõik, et iga linnaosa eakas elanik tunneks sotsiaalset turvatunnet.

Soovime kõigile linnaosa eakatele edu ja kordaminekuid! Me armastame ja imetleme teid.

Kesklinnal uus vanem

Alates 5. oktoobrist 2011 töötab Tallinna Kesklinna vanemana Mihhail Korb.

Mihhail Korb sündis 3. augustil 1980. aastal Pärnus. 2003. aastal lõpetas ta Tallinna Tehnikaülikooli bakalaureuse astme ärikorralduses ja 2008. aastal omandas samas majandusteaduste magistri kraadi. Alates läinud aastast õpib Korb TTÜ energeetika-teaduskonna bakalaureuse õppes.

Avalikus teenistuses töötab Mihhail Korb 2001. aastast. Kuni 2004. aastani oli ta Kohtla-Järve Linnavalitsuse majandusspetsialist ja 2005. aastani Mustamäe Linnaosa Valitsuse eelarvespetsialist. 2005. aastast kuni Kesklinna vanema kohale asumiseni töötas Mihhail Korb Kristiine linnaosa vanemana.

Loe lk 2, millistest põhimõtetest lähtub uus vanem linnaosa juhtimisel.

Lühidalt

K. Tümpu tänav sai uue läänepärnade allee

Oktoobri alguses uuendati K. Tümpu tänava allee, mis koosneb 18 noorest läänepärnast.

Juured kindlalt mullas.

K. Tümpu tänaval sõidutee eraldusribal Tartu maanteest kuni J. Kunderi tänavani oli vanast alleest säilinud ainult 15 puud, mis olid murdmisohhtlikud.

K. Tümpu tänava uusistus on linnatingimustele vastupidavatest läänepärnadest. Puude vahekaugus on 10 meetrit, mis tagab võradele tulevikus piisava kasvuruumi. Lisaks uutele puudele vahetati K. Tümpu tänaval välja ka kasvupinnas.

Kesklinna mudilaste tervisepäev

Tornide väljakul toimus Kesklinna lasteadeade tervisepäev "Liigume mõnuga".

Tervisepäeval oli lõbus.

Mudilaste tervisepäev oli osa maailma südamepäeva projektist. Ürituse motoks oli "Hoiame südame tervist alates lapseest".

Tervisepäev algas ühise virgutusvõimlemisega, millele järgnes tervisejooks ja sportlikud mängud. Lapsed said oma osavust proovile panna jõulinnakus ja hüpata batuudil ning tutvuda Prügihundi jäätme-lavaga. Toimus Kesklinna lasteadeade terviseplakatite näitus.

Tervisepäevast võttis osa 20 lasteada enam kui 400 lapsega.

Tallinn vabastab kodud maamaksust

loe lk 2

Juhtkiri

Tallinna Kesklinn – Eesti keskpunkt

Mihhail Korb

Tallinna Kesklinna vanem

Pärast eelmise Tallinna Kesklinna vanema siirdumist Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti juhatajaks kaalus Tallinna Linnavalitsus mitu kuud erinevaid kandidaate selle äärmiselt olulise linnaosa juhi kohale. Usun, et minu valikul sai otsustavaks kogemus, kuna alates 2005. aastast töötasin Kristiine linnaosa vanemana. 3. oktoobril kooskõlastas Kesklinna Halduskogu minu kandidatuuri vanema kohale ning kaks päeva hiljem nimetas linnavalitsus mind ametisse.

Eelnevatest tööaastatest Kristiines sain kaasa kindla teadmise, et linlased hindavad omavalitsusjuhti eelkõige tegude, mitte lubaduste põhjal. Ka Kesklinna vanemana lähtun tõdemusest, et linnaosa juhi pädevust näitab suutlikkus elanike huvide eest seista ning oskus oma ideid ellu viia.

Tallinna Kesklinn on oluline kogu riigi mastaabis. Siia koonduvad tähtsamad valitsusasutused ja saatkonnad, kultuuritemplid ning pankade ja äriettevõtete kontorid. Tallinna asend mere ja Ülemiste järve vahel tingib ka linnaosadevahelise transiidi kulgemise läbi südalinna või selle vahetu naabruse.

Ideaalses urbanistikus linnamudelil pööratakse avaliku ruumi arengus tähelepanu elanike kõigile vanusegruppidele, alates mudilastest ja lõpetades senioridega. Moodne linnaline mõtlemine püüab lahendada suurimat viimaste aastakümnete linlikku vastandumist – avaliku ruumi mõistlikku jagamist autode ja jalakäijate vahel. Siin tuleb üheselt lähtuda nõrgema, see on jalakäija huvidest ning ohutusest. Aeg on ka meil juhitud arenenud riikide pealinnade kogemustest ning laiendada jalakäijate alasid ja muuta jalakäijate ning autoliikluse ristumispunktid jalgsi kõndijatele võimalikult mugavaks ja ohutuks. Aegunud mõttemaailma, mille järgi jalakäijad viidi tunnelitesse, peab andma maad uuele lähenemisele, mis suunab autod maa alla.

UNESCO maailmapärandi nimekirja arvatud keskaegse tänavavõrgustikuga vanalinnas tuleb tõhustada järelevalvet jalakäijate alal, kus praegu esineb palju rikkumisi. Autoga peaks vanalinna sõitma vaid elanikud, ülejäänud saavad sõiduki jätta Vabaduse väljaku maa-alusesse parklasse. Kaubavedusid teostavate autode liiklus jalakäijate alal väljaspool selleks ettenähtud aega tuleb lõpetada. Lubamatu on suuregabariidiliste autode tungimine kitsastele tänavatele, mis seab ohtu jalakäiaid, rikub kivisillutist ning sageli kahjustab ka hoonete fassaade. Olen veendunud, et vanalinna jalakäijate tsoonid tuleb laiendada, tagades seejuures elanike vaba autodega juurdepääsu kodudele.

Tallinna Kesklinnas on kujunenud logistiliselt põhjendatud jalakäijate liikumisteed, ja hõreliiklusala, mida tuleb muuta ohutumaks ja kergemini läbitavaks. Viru keskus, Solaris ja Maakri kvartali kõrghooned on loonud linnakeskmes uue logistilise telje, mille sidusust ja läbitavust tuleb parandada. Ka väljaspool vanalinna võiks kaaluda jalakäijate ala laiendamist ning mõnedelt tänavatelt tavatranspordi tõrjumist. Ühe käega katsutavama parendusena vanalinna ja moodsat cityt ühendaval teljel on Tammsaare pargi ajakohastamine. Teise olulise Kesklinna rohealadid puudutava projektina tuleb rekonstrueerida Snelli park, eelkõige puhastada tiik ning rajada kevadiste ja sügiseste ülejutuste ärahoidmiseks korralikud ülevoolud.

Nagu eelmiselgi töökohal tahan ka Kesklinnas toetuda elanike arvamusele. Kõik olulised linnaosa elu puudutavad otsused tahan enne langetamist Teiega läbi arutada. Selleks soovin alustada viljakat koostööd korteriühistute ja asumiseltsidega. Uue-Maailma, Kadrioru ja Vanalinna seltsid on end näidanud teovõimeliste ja kodukohast hoolivate inimeste ühendustena, kelle häält linnaosavalitsus soovib kuulda ja arvestada.

Leitmotiiviks, millest lähtun, on koostöö nii linnaosavalitsuse, korteriühistute, asumi- ja muude seltside kui ka iga üksiku elaniku tasandil. Vaid koos suudame leida parimad lahendused, et muuta Tallinna Kesklinn – Eesti keskpunkt – veelgi kaunimaks ja inimväärsemaks nii meile, kes me siin elame, kui ka tehandetele hommikuti kesklinna tööle tõttavatele naaberlinnaosade ja Eestimaa valdade inimestele ning pealinna külalistele kõikjal maailmast. ■

Kas vanadus on kuritegu?

Maimu Berg

Tallinna Kesklinna Halduskogu esinaine

Kui lühidalt iseloomustada eakate inimeste olukorda Eestis, siis enamuse eakaid on optimistlikud ja teisalt enamusel oleks põhjust olla vägagi pessimistlik. Kuigi tegelikult ei ole maailmas ilmselt ainsatki riiki, kus eakate elu oleks lust ja lillepidu.

Ükskõik kui suured on pensionid, kui palju on igasugu muid hüvesid ja soodustusi – noorust ja tervist ei saa ka kõige suurema raha eest osta. Ja ükskõik kui jõukas on eakam seltskond mõnes riigis, kus suuremad varandused on just praeguste 60–70-aastaste käes, noorusel ei ole tänapäeval aega ega vist oskustki "hallpead austada ja kulupead kumardada". Pigem on suhtumine selline, nagu ütles nukralt üks eesti kirjanik: "Vanadus on kuritegu".

Noorusel on omad probleemid, omad huvid ja edasitormamised, igapäevaelu,

mis kardinaalselt erineb vanakeste omast. Vanad segavad ja on jalus. Kirjanik Juhani Smuul sõnastas selle üsna karmilt oma raamatus "Kirjad Sõgedate külast". Seal läks vana kalur koos noorte paatkonnaga merele ega jaksanud võrgulina hoida ja see pääses käest lahiti. Noor kalur pahandas: "Endal sent surmaga võlgu ja koperdab merel". Ja Smuul kirjeldas väga kaasaalavalt neid hingelisi kannatusi, mida see vihahoos pillatud lause vanale kalamehele põhjustas.

Kuniks tervist jätkub, kuni saab töökohata pidada ja pensioni kõrvale palka teenida, on tõesti põhjust öelda: "Vaev on vanaks saada, aga hea on vana olla." Aga niipea, kui sissetulek pensionile jäämisega kordades väheneb, tervisemured tekivad, arstirohud suure osa rahast neelavad, teinekord veel töötud järeleulijadki muret teevad, muutub vanainimeste elu raskeks. Siis hakatakse üha teravamalt märkama ka üldist suhtumist, mis vanade suhtes on meie ühiskonnas kõike muud kui sõbralik. Kuskohast kuuleb head sõna vanake, kelle lapsed kaugele raha teenima välja rännanud ja kes oma lastelaste keelest enam aru ei saa? Kes teda vahel kallistaks?

Kunagi kirjutasin vanuritest loo "Kallista vanakest.". Kommentaarid olid nagu ikka seinast seinast, aga üks kommentaar lõi kas valusalt – ei kallista, ei saa, sest nad haisevad.

Võib-olla et mitmed neist haisevadki. Aga miks? Kardan, et eelkõige haiseb vaesus. Vaesus, mis sünnitab apaatiat ja käega löömist, ka enda kasimise unustamist. Neid kõige õnnetumaid ja "haisvamaid" me ei näegi. Enamasti näeme me ju tänavapildis neid vanainimesi, kellel ei ole liikumisprobleeme, kellel on korralikke riideid selga panna ja jagub naeratuski murekortsulisse näkku. Teisi, kes vaid kord nädalas oma kõhna rahakotikesega poes käivad või vaevu liikuma pääsedes kodus sotsiaaltöötajat või abistavat lähedast ootavad, näeme palju harvem. Hoopiski ei tea aga enamuse ühiskonnast nende inimeste elust, kes on peitunud hooldekodude seinte vahele.

Väärikalt vananeda – see koosneb mitmest momendist. Peab olema tervist, peab olema mingitki majanduslikku jõukust, peavad olema hoolivad lähedased, peab olema tarmukust nooremate keskel ka eakana läbi lüüa, peab olema julgust oma hää ja mured ühiskonnale kuuldavaks teha. Kui paljudel vanadel seda kõike on? Kui paljudel on meie Eestis antud väärikalt vananeda? Mis saab aastate pärast, kui praegused noored, kes vanainimesi pigem põlgama kui austama on kasvanud, ise eakaks saavad? Kui väärikalt vananevad nemad? Teema vananemisest on ammendamatu, seda enam, et puudutab meid kõiki. ■

Austatud Kesklinna eakad

Merike Martinson

Tallinna abilinnapea

1. oktoober oli rahvusvaheline eakate päev, mil toimus Tallinnas palju eakatele suunatud üritusi. Ühiselt tähistasime Tallinnas seda päeva Salme Kultuurikeskuses toimunud Eakate Festivalil, kus ka Kesklinna linnaosa eakad väga aktiivselt osalesid.

Tallinna linn, mis on suurim omavalitsus, on ka suurim oma eakate inimeste arvu poolest.

Tallinna linn on alati sotsiaalvaldkonnas eakate mured esikohale seadnud. Mul on heameel, et Kesklinna sotsiaalkeskuses toimunud paljudel kohtumistel

teiega oleme saanud ühiselt arutleda eakaid inimesi puudutavatel sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna muredel ja neile ühiselt koos paremaid lahendusi otsinud.

Tallinna linnas peame väga oluliseks parandada eakate tervist, toimetulekut, tervishoiu- ja hoolekandeteenuse kättesaadavust. Eakad tulevad paremini toime, kui neid väärtustatakse ning vanemat iga ei võeta paratamatu degenererumisena. Kesklinna piirkonnas toimuvatel tervisepäevadel ja -loengutel näen alati rohkearvuliselt eakamaid inimesi. Olete siinkohal eeskujuks kogu linna eakatele.

Lugupeetud eakad, olete Eesti nooremale põlvkonnale eeskujuks oma suhtumisega lähedastesse ja pereväärtustesse. Olete igapäevamuresid trotsides toeks vanavanematena või vanematena oma lastelastele ja lastele. Teie elutarka nõu vajavad nii teie nooremad pereliikmed kui ka poliitikut linnades, valdades ja riigis. Eakate inimeste soovid ja ettepanekud peavad tulevikus rohkem arvestatud saama meie ühiskonnas. Loodame, et Eesti ühiskond leiab rohkem aega

kaasa mõelda eakate inimeste muredele ja rõõmudele. Tallinna linn teeb seda. Tallinna linn on hästi korraldanud koduhoolusteenust, koduõendusteenust. Häirenuputeenus aitab üksikul eakal turvalisemalt oma kodus olla. Paremaks toimetulekuks on teile pensioniilisa, mille taotlemisel teie ettepanekuid ja soovide arvestades enam 2012. aastast korduv taotlemisel avaldust enam esitama ei pea. Täna on valmis ka kaasaegne ja heade tingimustega renoveeritud lru hooldekodu, kus on tagatud väärikas ja turvaline vananemine.

Lause "Rohkem aastaid täis sära ja väärikust" on väga ajakohane 2012. aastal Euroopa Liidus tähelepanu keskmesse tuleva teemaga. Euroopas on 2012. aasta kuulutatud aktiivse vananemise aastaks. See tähendab olla oma east sõltumata aktiivne oma mõtetes, väljaitlemistes, aktiivne huvi- ja isetegevuses osalemises koos sõprade ja kaaslastega. Usun, et Kesklinna linnaosas elav eakas seda ka on.

Selleks teile jõudu ja tervist, rõõmsat meelt ning pealehakkamist! ■

Head koduomanikud Kesklinnas!

Tallinna linn vabastab 2012. aasta 1. jaanuarist koduomaniku kodualuse elamumaa maamaksust kuni 1500 m² ulatuses. Vabastust ei ole võimalik rakendada automaatselt kõigile koduomanikele, kuna maamaksuseaduse järgi on maamaksust vabastamise aluseks vabastuse taotleja esitatud kirjalik avaldus.

Maamaksust vabastamiseks saab esitada vormikohast avaldust kuni 10. jaanuarini 2012.

Maamaksust vabastatakse:

1. nii maja kui ka korteriomanik, kui tema elukoht Eesti rahvastikuregistri andmete järgi asub sellel maatükil, mille maksust vabastamist taotletakse, ning taotleja ei teeni selle maa eest rendi- või üüritulust;

2. pensionärid, kes seni on saanud pensionäri maamaksuvabastust või -hüvitist, kuid neil tuleb esitada uus avaldus;

3. seoses maamaksu määra muutumisega 2012. aastast tuleb avaldus esitada ka neil, kelle 2011. aasta arvestuslik maamaks jäi alla 5 euro ning kes seetõttu

2011. aastal maamaksuteadet ei saanud.

Represeeritud ei pea uut avaldust esitama, kui neile on varem maksuvabastus määratud.

Kesklinna linnaosas saab avaldusi esitada:

- Internetis riigiportaalist: www.eesti.ee, valides e-teenused kodanikele ja edasi XT teenuste alt Tallinna maamaksu register või Tallinna kodulehelt www.tallinn.ee/maamaksuvabastus/;

- posti teel, saates avalduse aadressile Pärnu mnt 9 või Nunne 18;

- isiklikult kohale tulles aadressile Pärnu mnt 9 või Nunne 18. Sel juhul eelnevalt avaldust täita pole vaja. Kaasa võtta isikut tõendav dokument. Kui endal ei ole võimalik kohale tulla, võib avalduse ära tuua ka näiteks naaber.

Info: avalduse täitmise küsimustes saate helistada telefonile 645 7855, sisuliste küsimuste korral 640 4370. Palun esitage avaldus võimalikult kiiresti, et vältida pikka ooteaega detsembrikuus!

Lühidalt

Tallinnas hõlbustub pensionilisa saamine

Linnavolikogu muutis sotsiaaltoetuste maksimise korda Tallinnas nii, et pensionilisa taotlemiseks ei tule esitada avaldust enam igal aastal.

Linnavolikogu muutis 10. veebruarist 2005 kehtivat määrust "Perekonna sissetulekust sõltuvate sotsiaaltoetuste maksimise korra ja perekonna sissetulekust mittesõltuvate sotsiaaltoetuste maksimise korra kehtestamine". Tehti kaks muudatust, millega täpsustus toetuste saajate ring. Pensionilisa saab taotleda riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel vanadus- või töövõimetuspensioniga saaja ning täisealine rahva- või toitjakaotuspensioniga saaja.

Muutus ka avalduse esitamise kord: kui seni on pensionilisa saamiseks tulnud esitada avaldus igal aastal uuesti, siis alates järgmisest aastast peab avalduse esitama ainult toetuse esmasel taotlemisel või juhul, kui pensionilisa saamises on tekkinud vähemalt aastane vahe. Kui pensionär on toetust saanud mitu aastat, aga 2011. aastal jättis avalduse esitamata, peab ta toetuse saamiseks esitama järgmisel aastal avalduse. Niisugune olukord võib tekkida näiteks siis, kui pensionär ei olnud rahvastikuregistri andmetel ajutiselt Tallinna elanik.

Kiek in de Kōk tähistab Mustpeade epitaafi 450. aastapäeva

Tallinna Linnamuseum tähistab 450 aasta möödumist ühe väärtuslikuma eksponaadi – Lambert Glandorfi maalitud Mustpeade epitaafi – valmisest.

Mustpeade epitaaf.

Muuseumi filiaal, Kiek in de Kōk ja Bastionikäigud (Komandandi tee 2) korraldab sel puhul laupäeval, 29. oktoobril perepäeva. Kell 12–16 on külastajatel võimalik osaleda temaatilistel ekskursioonidel ja kuulata ettekandeid, lapsed saavad samal ajal meisterdada.

Kiek in de Kōkis eksponeeritud Tallinna maalija Lambert Glandorfi mälestusmaalil aastast 1561 on jäädvustatud Liivi sõja sündmused. Epitaafi teeb eriti väärtuslikuks see, et tegemist on vanima säilinud Tallinna vaatega. Puidule maalitud epitaaf on loodud Tallinna Mustpeade vennaskonna kümne liikme mälestuseks, kes langesid 11. septembril 1560. aastal nn Jeruusalemma mäe taga peetud lahingus.

Kiek in de Kōki suurtükitorni pääseb sel päeval sooduspiletiga 1.60 eurot, eelkooliealistele ja pensionäridele on sissepääs tasuta.

Perepäeva kava: 12.00 – Jalutuskäik tornis, epitaafi tutvustus; 13.00 – "Kuidas Mustpead Tallinna kaitsesid" – muuseumijuht Toomas Abiline kõneleb Mustpeade tähtsaimast lahingust, nn Jeruusalemma mäe lahingust; 14.00 – Liivi sõja aegseid relvi tutvustab muuseumi teadur Ando Pajus; 15.00 – "Keskaegsed karistused ja Tallinna völlumägi" – muuseumipedagoog Janar Juhanson räägib kohtumõistmisest ja karistamisest vanas Tallinnas ning mälestusmaalil kujutatud Tallinna völlumäest; 15.30 – Jalutuskäik tornis, epitaafi tutvustus.

NUKU teatri 60. sünnipäev

"Kuldvõtmeke ehk Buratino senitundmatud seiklused". Buratino – Taavi Tõnisson, Papa Carlo – Toomas Kreen, Linnakodanik – Laura Nõlvak.

Anna-Liisa Õispuu

NUKU välissuhete juht

1952. aastal asutatud Eesti Riiklikust Nukuteatrist on tänaseks välja kasvanud laiahaardeline kompleks koondnimega NUKU, mis ühendab Eesti Nuku- ja Noorsooteatrit, interaktiivset NUKU muuseumi ja teaduskeskust.

NUKU juubelihooaeg on erilistest sündmustest pungil ja algas uute tuultega: sügisest juhib teatrijuhi Meelis Pai kõrval kunstilist poolt Vahur Keller ja peakunstnikuna asus tööle Britt Urbla Keller. Lisaks liitusid teatritrupiga kuus Turu Kunstiakadeemia nukukunstiosakonna lõpetajat: Mirko Rajas, Kadri Kalda, Katri Pekri, Kaisa Selde, Katariina Tamm ja Sandra Lange.

Just nende noorte poolt on oktoobris valminud NUKU teatri hooaja esimesed uulavastused. 2. oktoobril esietendus vendade Grimmide muinasjutu põhjal lavastus "Rapuntsel", mille tõi lavale noor lavastaja Kadri Kalda koostöös oma kooliõe Katri Pekriga. Lisaväärtusena saavad lasteaija- ja kooligrupid näitlejate juhendamisel õppida pärast etendust uusi loovaid viise, kuidas teha nukuteatrit koduste mänguasjadega.

9. oktoobril esietendus Kõismäe tornis noortele suunatud nukulavastus

Franz Kafka "Metamorfoos", mille lavastas NUKU teatri uus trupiliige Mirko Rajas. Peaosas astub üles Mart Mürisepp, kes on varasemalt mänginud nimiosalist NUKU teatri lavastuses "Kalle Blomkvist ja Rasmus" ning peaosas mängufilmis "Vasha". "Metamorfoos" on ühtlasi Mirko Rajase bakalaureuselavastus Turu Kunstiakadeemias.

Sügisshooaja tippsündmuseks on maailma hetke ühe tunnustatuma koreograafi ja nukulavastaja Duda Paiva lavastus "Ajuloputus", mis valmib NUKU teatritrupi ja rahvusvahelise meeskonna koostöös. Brasiilia-Hollandi päritolu Duda Paiva seob lavastuses ühte tantsu, nukukunsti ja draamažanri. Noortele ja täiskasvanutele suunatud "Ajuloputuse" teksti autor ja helilooja on Allan Segall USA-st ning nukukunstnik Jim Barnard Inglismaalt. Osades Taavi Tõnisson, Andres Roosileht, Jevgeni Moiseenko, Kaisa Selde, Sandra Lange.

NUKU teatri jõuludesse jagub nii vunki kui ka õrnust. 27. novembrist hakkab suurel laval tembutama Karlsson katuselt. Peaosades näeb Tarmo Männardit, Kaire Vilgatsit ja Mirko Rajast. Kõismäe torni kaitsvate seinte vahel jutustab Liivika Hanstin imearmast lugu väikesest Cosette'ist, kes unistab maailma ilusaimast nukust. "Cosette" esietendub

3. detsembril ning lavastajaks on Taavi Tõnisson.

NUKU juubelihooaja sügis on oluline ka rahvusvaheliselt – 7. novembril avab kultuuriminister Rein Lang NUKU-s pidulikult Põhja- ja Ida-Euroopa Nukukunsti Keskuse. Avamisest võtavad osa uue keskuse liikmed 15 erinevast riigist. Keskuse peamiseks ülesandeks saab nukukunstialase hariduse levitamine ja koolituste ning meistriklasside korraldamine.

Rahvusvahelist tuntuks kogub aina enam ka märtsis 2010 avatud NUKU muuseum. Septembris osales NUKU muuseum ettekande ja esitusega kahel maailma tunnustatud muuseumide konverentsil. Dubrovnikus, Horvaatias toimunud rahvusvahelisel konverentsil "The Best in Heritage" omistati NUKU muuseumile austav Excellence Club'i liikmestaatus, mille on eelnevalt Eestist pärvinud vaid Kumu kunstimuseum. Moskvas, Venemaal osales NUKU muuseum ettekandega Sergei V. Obratsovi nimelise riikliku nukuteatri ja muuseumi 80. aasta juubelit tähistaval konverentsil. NUKU muuseum kandideerib ka Euroopa muuseumide aastaauhinnale European Museum of the Year Award 2012.

Väikese vihjena võib aga reeta, et NUKU kevadhooaeg tuleb veelgi hoogsam...

Kohtumiseni juubelihõngulises NUKU-s!

Kesklinn jagab taas tunnustusauhindu

Juba teist aastat annab Tallinna Kesklinna Valitsus välja linnaosa kultuuri, hariduse ning aasta väljapaistvama saavutuse auhindu, milleks on 2010. aasta 15. mail vanalinna püstitatud Tauno Kangro skulptuuri "Rõõmus korstnapühkija" vahendatud autorikoopiad.

Auhinnakomisjoni, mis otsustab linnaosa tunnustusauhindade saajad, kuuluvad: Kesklinna vanem Mihhail Korb, Kesklinna Halduskogu esimees Maimu Berg, Tallinna heerold Jüri Kuuskema, NUKU direktor Meelis Pai, MTÜ Uue Maailma Seltsi juhatuse liige Rein Ruutsoo.

Kultuuriauhind omistatakse isikule või isikute grupile või juriidilisele isikule viljaka kunstiloomingu või linnaosa kultuurielulise rikastamise eest.

Haridusauhind omistatakse isikule või isikute grupile või juriidilisele isikule märkimisväärse panuse eest Kesklinna hariduselu edendamiseks.

Aasta väljapaistvaima teo auhind omistatakse isikule või isikute grupile või juriidilisele isikule, kes on algatanud heatege-

Tunnustusauhind "Rõõmus korstnapühkija".

vuslikke, kultuurilisi ja ühiskondlikke projekte või kelle tegevus on edendanud linnaosa elanike ühiskondlikku mõtlemist ning elujärge või kes mõnel muul moel on lisanud linnaosa arengusse innovatiivsust ning avanud uusi horisonte.

Aasta 2010 väljapaistvaima teo auhinna laureaadiks oli Meelis Pai NUKU muuseumi kui innovaatilise muuseumi-kunsti keskuse rajamise eest. Haridusauhinna pälvis Gustav Adolphi Gümnaasiumi direktor Hendrik Agur kooli loomise ja usaldusliku õhkkonna loomise eest õpilaste ja pedagoogide vahel. Kultuuriauhind läks Etnolaada idee autorile Jevgenia Haponenile ja korraldajale MTÜ Eestimaa Rahvaste Ühendusele Tallinna kultuurielu uute traditsioonidega rikastamise eest.

Arvamärkimist leidsid möödunud konkursil veel MTÜ Crescendo, MTÜ Uue Maailma Selts, MTÜ Ukraina Kultuurikeskus, Kesklinna lasteaeade juhatajate näitetrupp "Märka ja aita" ning mitmete Kesklinna Sotsiaalkeskuse taidlusringide juhendaja Vaike Sarn.

2011. aasta väljapaistvamad saavutused ootavad tunnustamist. Selleks, et tunnustusauhinna kandidaate oleks võimalikult palju, ootame auhinna kandidaatide osas 1. detsembrini kõigi kesklinnlaste ettepanekuid. Ettepanekud saate edastada kirjalikult aadressil: Tallinna Kesklinna Valitsus, Nunne 18, 15058 Tallinn või kesklinn@tallinnlv.ee.

Tunnustusauhindade laureaadid kuulutatakse välja 2012. aasta jaanuaris Hopneri majas toimival pidulik koosviibimisel.

Lühidalt

Kesklinna pargid vajavad peremehekätt

Tallinna Kesklinna vanem Mihhail Korb tutvus koos linnakeskkonna osakonna töötajatega linnaosa parkide olukorraga.

Korbi sõnul on Kesklinna parkidel ja puhkealadel Tallinna rohevõrgustikus eriline koht, kuna linna keskmes, kuhu koondub oluline osa kaubandusest, ärist, turismist ning kuhu suubub ka märgatav osa transiitliiklusest, on iga puhke- ja rekreatsioonivõimalus äärmiselt oluline.

"Kuigi ka praegu pole mul parkide olukorrale ja hooldusele suuri etteheiteid, soovin tulevikus näha pargialade läbimõeldumat lahendust," ütles Korb, leides, et Kesklinna parkides tuleb luua aktiivse puhkuse võimalused kõigile vanusegruppidele. "Kui laste mänguväljakute osas on näha edasiminekut, siis täiskasvanutele ja eakatele mõeldud puhke- ja tegevuslahendustega ei saa kuidagi rahule jääda. Harju tänava haljastu mõnusad lamamislavatsid ja Lembitu tänava pargi malelauad on hea näide loovast lähenemisest pargialade kujundamisel, ent taolisi puhkeala õudsamaks muutvaid uuendusi võiks kohata rohkem. Me vajame parkide arendamisel enam innovatiivset ja kaasaegset lähenemist," tõdes Korb.

Tutvudes vanalinna ja linnaosa keskseid kaubanduspiirkondi ning Maakri kõrghoonete ala ühendaval logistilisel teljel asuva Tammsaare pargiga, leidis linnaosa vanem, et linlaste ning turistide hulgas populaarse pealinna keskseima rohesaare korrastamisega tuleb kiirustada. "Tammsaare park peab lähiaastatel saama pealinna esindusparkidele väärilise välimuse," ütles Korb. "Pargi saatuse suhtes sisendab optimismi teadmine, et selle korrastamiseks on koostamisel idee-konkursi tingimused ning vastav töögrupp on tingimuste siin osas konsensusse saavutanud."

"Kesklinna murelapseks on looduslikult kaunis, ent amortiseerunud Toompark. Kesklinna valitsus leiab lähiajal võimaluse Snelli tiigi puhastamiseks ja pargiala korrastamiseks," lubas Mihhail Korb.

"Rahvusraamatukogu taguses Tuvi pargis tuleb paigaldada pingid ja rajada laste mänguväljak ning lõpetada pürskavilgu ehitus – siis tõuse pargi looduslik võlu täies mahus esile," kommenteeris vanem oma visiooni pargi tulevikuks linlastele meelepärase puhkealana. Hea näitena igas vanuses pargi külastajatele mõeldud terviklahendusest, tõi Korb esile Politseipargi.

Külastades Maarjamäe memoriaalansambli oli Mihhail Korb üllatunud, et statsioonarsete tribüünide ja imelise merevaatega kompleks seisab kasutamata ning laguneb. "Kõige lihtsam on öelda, et hetkel puuduvad kompleksi korrastamiseks vahendid, ent kindlasti on neid võimalik leida erinevatest fondidest," tõdes linnaosa vanem. "Küllap me Maarjamäe kompleksi lagunemise peatamiseks midagi välja mõtleme," arvas Korb.

Lõppkokkuvõttes nägi Kesklinna vanem parkide arendamisel suurt potentsiaali linnaosa muutmisel inimkesksemaks ja lastesõbralikumaks.

Lühidalt

Olete oodatud jõulukontserdile!

29. novembril kell 17.30 toimub

Kaarli kirikus kontsert "Jõulude ootel".

Esinevad mudilaskoor Nõmmelilli Maret Alango juhendamisel, Vaike Sarna laulukollektiivid, vokaalgrupp Liivabänd ja Aare Pehka flöödil.

Kontsert on tasuta!

Taani Kuninga aeda rajatakse kaks skulpturaalkompositsiooni

Taani Kuninga aia skulpturaalse lahenduse ideekonkursile laekunud töödest osutus parimaks võistlustöö märgusõnaga "Tuli lipp", võidutöö autorid on Mari Rass ja Liina Stratskas.

Võidutöö "Tuli ja lipp".

Teise koha vääriliseks tunnistati võistlustöö märgusõnaga "Kolm", mille autoreiks Paul Mänd, Kalev Lepik ja Aivar Simson. Kolmanda koha saavutas võistlustöö märgusõnaga "Dannebrog", mille autoreiks Mati Karmin ja Tiit Trummal.

Ideekonkursi žürii esimehe, abilinnapea Taavi Aasa sõnul otsustas žürii, et teostada tuleks nii I kui ka II koha töö – esimene hakkaks kaunistama alumist ja teine ülemist aeda.

Ideekonkursi tulemustest lähtuvalt teostatud Taani Kuninga aia skulpturaalne lahendus plaanitakse avada järgmisel Tallinna päeval – 15. mail 2012.

Taani Kuninga aia skulpturaalse lahenduse ideekonkursile laekus üheksa tööd, nende seast valis konkursi žürii esmalt välja kolm auhinda väärivat tööd.

Ideekonkursi korraldas Tallinna Linnaplaneerimise Amet. Ideekonkursi auhinnafond on 6000 eurot: I auhind 3000 eurot, II auhind 2000 eurot ja III auhind 1000 eurot.

Kesklinna valitsus õnnitleb eakaid sünnipäevalapsi

Rut Refes	1.10.1920
Endel Nurm	6.10.1920
Ellen Kurg	9.10.1915
Alma Randviir	10.10.1916
Ludmilla Pluck	10.10.1918
Aino Abram	12.10.1921
Zinaida Sokolova	14.10.1921
Aron Školnik	14.10.1920
August Nobel	19.10.1919
Ilse Koppel	22.10.1921
Zinaida Nabokova	22.10.1912
Veera Soosaar	23.10.1919
Marta Aunapuu	24.10.1918
Hilja Kaupmees	25.10.1919
Evi Aurik	25.10.1916
Juuli Muru	26.10.1917
Ester Lokke	27.10.1921
Andrei Ugand	28.10.1915
Herta Riimaa	29.10.1912
Juliane-Miralda Naudi	31.10.1915
Anastasia Nosova	31.10.1920

Killuke päikest igasse päeva

Helju-Melanie Utter
ansambli Liivalaid laulja

Inimese eluiga võrreldakse sageli aastaaegade. Noorusaeg kui elukevad ja eakatel siis elusügis. Sügis? See ei pea sugugi nukker ja õnnetu olema. Sügis on ju lausa kuldne. On selleski eas oma rõõmud, need tuleb vaid üles leida. Päril suur hulk eakaid on need ka enda jaoks leidnud vastavalt oma soovidele ja võimalustele.

Üks võimalustest soovide täitumiseks asub Tallinnas Liivalaia 32. Hoovi poolt majja sisenedes oled tulnud Kesklinna sotsiaalkeskusesse. See on koht, kus hommikust õhtuni pulbitseb vilgas tegevus. Tegemisi on isegi nii palju, et alati ei mahugi oma katuse alla. Nüüd aga siis vaid põgus pilguheit sellele...

Septembri lõpupäevil sai teoks eakate tervisepäev. Seda päeva oodati väga, kuna varasemad aastad on osalejate poolest olnud rahvarohked ja osavõtnute suure heakskiidu leidnud. Päev algas kepikõnniga, mis on emotsionaalne ja igale eale sobiv. Päeva edenedes oli võimalik lasta vererõhku mõõta, sai teada keha rasvaprotsendi, kehamassiindeksi ja luutiheduse näitajate kohta. Oli võimalik kuulata loengut silmade tervishoiust ja kollatähnist. Huvitav oli ka demonstratsioon – esinemine energeetilistest liikumistest läbi võitluskunsti. Nii on võimalik tagada nii füüsilise kui ka vaimse tervise tasakaalu ka vanemas eas.

Selleaastase tervisepäeva tegi aga eriliseks koostamine spordilembese ja aasta tervisesõbra tiitliga pärjatud President Arnold Rüttiliga.

Päeva jooksul hakkas ka kõht endast vaikselt märku andma, millele oli ka mõeldud... Sotsiaalkeskuse vahvad naised köögist olid valmistanud tervisliku lõuna, mis oli ka taskukohane kõigile. Tublit köögirahvast tuleks küll lausa eraldi kiita. Nad on töökas ja rõõmus personal, keda tuleks tänada nii juba tehtu kui ka eesootavate tegemiste eest! Maja kõigis suurematel ja pidulikumatel üritustel on nad agard kaasalööjad. Hiljutine hea mälestus ongi eakate päeva tähistamisest Hopneri majas (end Matkamaja).

Ansambel Miraaž eakatepäeva kontserdil Hopneri majas.

Kõiki Kesklinna pidulisi kostitati omavalmistatud pirukate ja kaeraküpsistega tee ja kohvi kõrvale.

Mõnusa üritusi on lausa ridamisi. Võiks meenutada veelkord üht kaunist päeva. See oli Hopneri majas asetleidnud eakate päev, millega tähistasime ka pärast suurt suve algavat uut hooaega. Pidul oli meeleolukas, lõbus ja tempokas. Esinesid Külli Murandi laululapsed, Leevi tantsukoolist väikesed peotantsijad, naisansamblid Miraaž ja Liivalaid ning meesansambel Vanaisad. Sõnaosavalt oskas kava siduda Evi Karner, kes ka juhendab säravalt toolitantsu. Mõnusa huumoriga astus üles Raimo Aas, kes on meid ka varasematel aastatel nautanud. Et kõik ikka kenasti õnnestuks, seisis hea Vaike Sarn. Lugupidamine talle! Kes aga veel "üles astuda" ei saanud, võis oma emotsioonid välja elada tantsupõrandal. Selle eest kandis hoolt Aare Pehka käe all tegutsev Liivabänd.

Suured tänud ka Kesklinna valitsusele, kes meie tegemisi ja ettevõtmisi on alati toetanud ja pooldanud. Nende osavõtt meie üritustest on meid rõõmistanud ja innustanud elama ka eakatenähtiselt.

Need on vaid paar näidet meie tegemistest, kõik lihtsalt ei mahu ühe kirjatüki sisse. Loetleda võib kevadel toimunud Palanga reisi, ansamblite ja eakate segakoori Videvik külalisesinemisi Krim-

mis eestlaste kultuuripäevadel, iga suvealguse memme-taadi päevi, kevadisi hooaja lõpupidusid ja iseseisvuspäeva tähistamisi Poska eneseabi- ja nõustamiskeskuse aias, üritusi rahandusministeeriumi kohvikus, Õpetajate maja ja lauluväljaku ruumides jne jne.

Maja on rahvast ja tegemisi täis, kuid kõik juurdetulijad on alati sooja südame ja naerusui oodatud. Kes aga iga päev arvutit ei näpi ning sotsiaalkeskuse kodulehekülge ei jälgi, siis eelinfo veel veidi. Meie majas on palju ringe, korraldatakse huvitavaid kursusi. Nii peaks töesti valikut olema lausa igale soovijale. Töötavad õmblusring, käsitööring nii algajatele kui ka edasijõudnutele, saab tegeleda klaasimaaliga. Oma füüsilise vormishoidmiseks saame võimelda, teha toolitantsu ning osaleda ravivõimlemises. Majas tegutseb ka peotantsuring ning segarahvatantsurühm. Ajudele teeb gümnaastikat inglise keel nii algajatele kui ka edasijõudnutele ja on võimalik osaleda ka vestlusringis. Ja laul – selleks saab osaleda lauluklubis, tegutsevad ansamblid Liivalaid, Miraaž ja Vanaisad. Täpsema info saaksid majja tulles. Leid sobiva ringi, leiad päevad ja kellaajad ja juhendajad.

Tule, me ootame Sind! Nii Sa toodki killukese päikest oma päeva ja see päike võib sooja anda ka teistele. ■

Sügisene unistaja vanalinnas

Raivo Raave

Kesklinna vanema asetäitja

Tallinna vanalinnas on saabunud sügis. Puud ei ole veel raagus, aga valgust paiskab neist rohkem läbi. Vihmast uhitatud tänavatel puhub kerge tuul. Raekoja platsil ajab tuul taga ei-tea-kust siia sattunud kollaseid puulehti. Kaks turisti istuvad vapralt Olde Estonia välikohvikus ja rüüpadav ilmselt kuuma jooki. Kujutan nende kõrvale sooja õhkuvat sõepanni...

ENAM VÄRVE JA ATRAKTSIOONE

Just nüüd jäävad erilisel silma suured lilleamplid, mida suvekuulus vaevalt tähele paned, nüüd aga võid nautida, kuis taevast heidab varje ja valgusi sügislilledele. Olde Hansast kiirgab soojust, mida suvises mõllus ei taju. Ja röstitud mandlid lõhnavad kuidagi erilisel. Selliseid "soojust kiirgavaid kohti" võiks olla rohkem.

Tahtmatult tekib mõte, et vanalinnas võiks kostümeeritud teenindajaid olla rohkem: keegi võiks pidevalt pakkuda nii kuuma jooki kui ka iidseid maiustusi, siin võiks olla mõni atraktiivne saapapuhastaja, tsunftiriites käsitöömestrid, seal sepp pisimeeneid tagumas ja miks ei võiks jalutada ringi ka keskaja kostüümis

Vanalinnas katused.

linnavaht. Last not least – miks ei võiks keegi pakkuda ka kandetooli teenust näiteks Pika-Jala alt Toompeale vms?

Pühapäeval võiks keskpäeval, kui kirikulised juba väljas, astuda Raekoja platsi välja kostümeeritud Vana Toomas teha linnakodanikele ja külalistele ühe meeldiva üllatuse. Või kaks.

OLEME LIIGSELT KINNI KESKAJAS

Keskaeg on meie vanalinnas läbiv teema, aga kas me ei võiks seda rikastada erinevate ajastute tsoonidega, nagu vanalinn ise on rikastunud? Miks ei võiks näiteks Vabaduse väljaku all olla nõuka aja olme ja kunsti – mitte okupatsiooni – püsilväljapanek?

Uue tänava lõpus paikneva räämas parkla asemel võiks olla tivoli, tühjalt haigutavas Hirvepargis ehk hoopis Mui-

nas-Eesti seikluspark viikingite kiikede, ammulaskmise ja kiviheitemasinatega vms?

Äkki oleme liiast kinni keskajas – vanalinnas rikastaks eri ajastute atraktiivsete tsoonide loomine keskaegse südametsooni ümber.

MIS TEGELIKULT LOEB

Kui küsida turistide muljeid, siis need on kirjud: hinnad, teenindus, välikohvikud, söök, bastioni käigud, vibulaskmine, kaunid naised ja ka keskaeg – aga mitte prioriteetselt.

Lisaks vanalinnas päevadele võiks toimuda ka temaatilised nädalad: Saksa, Vene, Rootsi, Taani, Soome nädal, mille korraldamise finantseerimisest oleks ilmselt huvitatud vastavad riigid – see oleks ju hea promo. Siin oleks vanalinn lava ja dekoratsioon, millesse rikkus sisse tuua.

PEALINN AASTA LÄBI

Suvi on meil turistiderohke. Vahest liigagi. Näiteks laadapäevadel pääseb Raekoja platsilt paremini läbi kui ilma laadata kruisipäevadel. Eks neid laatugi võiks olla erinevaid ja pikemaid ja vahest üksiku nukra Vilde juureski lisaks Raekoja platsile. ■

Lühidalt

Neitsitornist saab vanalinna magnet

Tallinna Linnavalitsus on seadnud eesmärgiks kujundada Neitsitornist, Tallitornist ja nendevahelisest linnamüüri galeriist üks vanalinna magneteid.

Linnavalitsus on otsustanud Neitsitorni, Tallitorni ning nendega piirneva linnamüüri lõigu järgmise aasta jooksul restaureerida ning ühtlasi taastada Neitsitorni ja Kiekide Kõki vahelise kaitsekäigu. Hiljemalt 2013. aasta augustiks on plaanis restaureerida ja küllastajatele avada Ingeri bastioni maa-aluse käigu idapoolne osa.

Tallinna Kultuuriväärtuste Amet taotleb selle eesmärgi saavutamiseks järgmise aasta linnaeelarvest 770 000 eurot ning peab ühtlasi koostööd Tallinna Linnamuuseumiga esitama linnavalitsusele 1. maiks 2012 Neitsitorni, Tallitorni ning nendega piirneva linnamüüri edaspidise kasutamise kava.

Tallinna 2011. aasta esimese lisaelarvega eraldati Neitsitorni restaureerimiseks 511 293 eurot ning Tallinna Kultuuriväärtuste Amet kuulutas välja avatud riigihanke Neitsitorni, Tallitorni ja nendega piirneva linnamüüri lõigu restaureerimise projekteerimiseks. Riigihanke võitis aktsiaselts Restor.

Teabepäev

Tallinna Kesklinna Valitsus kutsub oma haldusala korteriühistute esindajaid ja elamuning korteriomanikke 9. novembril 2011 arhitektuurimälestiste ja miljööväärtuslike hoonete energiatõhususe suurendamise võimalikkust käsitlevale teabepäevale.

Teabepäeval on kavas:

- TTÜ ehitusteaduskonna ehitiste projekteerimise instituudi ehitusfüüsika ja arhitektuuri õppetooli ehitusfüüsika professor Targo Kalamees tutvustab valminud uuringuprojekti "Eesti elamufondi puidust korterelamute ehitustehniline seisukord ning prognoositav eluiga";
- TTÜ ehitusteaduskonna ehitiste projekteerimise instituudi ehitusfüüsika ja arhitektuuri õppetooli teadur Endrik Arumägi räägib energiatõhususe muutusest ühe elamu näitel;

· Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti miljööalade osakonna juhataja Riin Alatalu räägib miljööväärtuslike hoonete välisilme säilitamisest soojustamisel;

- Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti muinsuskaitse osakonna peaspetsialist Triin Talk räägib arhitektuurimälestiste energiatõhususe suurendamise võimalikkusest.

Teabepäev toimub kolmapäeval, 9. novembril algusega kell 18.00 Hopneri majas (endine Matkamaja), Raekoja plats 18. Teabepäevast osavõtt on tasuta. Oma osalemisest palume teada 8. novembriks Liivi Kibuspuule telefonil e-posti teel Liivi.Kibuspuu@tallinnlv.ee või 645 7247.

Tallinna Kesklinna Sotsiaalkeskus

Jane Raidvee

Sotsiaalkeskuse juhataja

Tallinna Kesklinna Sotsiaalkeskus on 1995. aastal loodud Tallinna linna hoolekandeesatus, mille tegevuse põhieesmärk on avahoolduse kompleksteenuste korraldamine, osutamine ja arendamine Kesklinna piirkonna eakatele, puuetega inimestele, lastega peredele ja teistele abivajajatele.

Meie keskust külastavad valdavalt eakad inimesed, kelle jaoks on maja kokusaamispaigaks, et omavahel aktiivselt suhelda, võtta osa erinevatest huviringidest, käia kuulamas loenguid elulistel teemadel, tähistada koos omaealistega pidulikult tähtpäevi, saada osa põnevatest väljasõitudest ning kasutada võimalust keskuses soodustingimustel lõunatamiseks või pakutavatest teenustest, nagu näiteks pesupesemine, saunas või duši all käimine, juuksuriteenus vms. Keskuses käimine ja selle tegevustest osavõtt tagab eakale sotsiaalse ja füüsilise aktiivsuse, annab kogukonda kuulumise ja ühiskonnale kaasatuse tunde.

KODUHOOLDUSTEENUS

Koduhooldusteenust osutame eakatele, puudega inimestele ja toimetulekuprobleemidega lastega peredele. Koduteenused on isikule kodustes tingimustes osutatavad teenused, mis aitavad tal harjumuspärasel keskkonnas – oma kodus, toime tulla.

Koduteenused sisaldavad koduabi (eluruumide korrastamine ja kütmine, kütetepuude tellimine ja ladustamine, riiete, jalanõude hooldus, toiduainete ja majapidamistarvete ostmise) ja isikuabi (sh abistamine pesemisel, riietumisel, söömisel, liikumisel ja hügieenitoimingutes).

Kesklinnas on koduhooldusel 157 klienti, keda teenindavad 20 sotsiaaltöö väljaõppega hooldustöötajat ja 1 sotsiaalsel töökohal töötav koduhoolduse assistent. Hooldustöötajate tööd koordineerib hooldusjuht. On tavaks saanud, et 1 kord kuus korraldatakse ülelinnalisi hooldusjuhtide ümarlaudu, eesmärgiga arendada koduhooldusteenuseid ja tagada nende osutamise võimalikult ühtlane tase Tallinna linnas.

Hooldustöötaja töö on raske nii füüsiliselt kui ka psüühiliselt. Kui abivajaja tellib palju toiduaineid, siis kohaleviimine nõuab füüsilist pingutust. Selleks puhuks on töötajad varustatud kottkäruudega, mis hõlbus-

Ansambel Hõbekihar ja sotsiaalkeskuse juhataja Jane Raidvee (paremalt esimene).

tavad raskuste kandmist. Samuti mõjutab töö tegemist ilmastik, mis võib üllatada küll suure vihma või lumesajuga, palavate plusskraadide või libedate teede ning madalate miinuskraadidega. Kõigele vaatamata tuleb kliendid teenindada.

Igal töötajal on teenindada 7–9 abivajajat. Hetkel on kõige vanem koduhoolduse klient 98-aastane ja noorim 39. Põhilised tööd, mida hooldustöötajal teha tuleb, ongi poeskäimine, pliidi-ahjukütte korraldus, tellimine ja selle tupp toomine, koristamine, asjaajamine, abistamine vanuskäimisel, mähkmetevahetus ning vajadusel ka perearsti ja muude asutustega suhtlemine, kliendiga arsti juures käimine ja retseptide-ravimite hankimine.

Inimeste jaoks, kellel puuduvad lähedased ja muu sotsiaalsõrgustik, kuid kes siiski vajavad abi igapäevaselt oma toimetuleku ja hoolduse tagamiseks, oleme katnud ka päevad, mis varasemalt olid töötajatele puhkepäevad – nädalavahetused ja riiklikud pühad. Kesklinnas on alates 2011. aasta juunikuust nädalavahetuste ja riiklike pühade koduhooldusteenus saadav ning täna teenindatakse 5 klienti.

Et koduhooldusel olevatel klientidel säiliks tervisekiud harjumused toitumisel, viime neile sotsiaalkeskuse transpordiga koju sooja kvaliteetset toitu. Täna on keskmiselt 50 kliendile tagatud 4 korral nädalas meie keskuse köögis valmistatud sooja toidu ja magustoidu kojuvedu. Olenevalt kliendi sissetulekust määratakse lõunaportsjoni omaosalustasu 1,30 eurot või soodushind 0,70 senti, ülejäänud

kompenseerib Tallinna linn.

Koduteenuste osutamise kvaliteedi üle teostab järelevalvet linnaosavalitsuse sotsiaalhoolekandeesakond.

KUIDAS SAADA KODUHOOLDUSELE JA KUI PALJU TEENUS MAKSAB?

Kui Kesklinnas elav inimene vajab koduteenust, peab ta esmalt pöörduma linnaosavalitsuse sotsiaalhoolekandeesakonda aadressil Pärnu mnt 9. Sealne spetsialist hindab, milline on tema abivajadus, ning edastab info Kesklinna sotsiaalkeskuse hooldusjuhtile, kes sõlmib abivajajaga koduteenuse osutamise lepingu ning koostab hoolduskava, milles on ära märgitud konkreetsele isikule vajalikud teenused. Sõltuvalt kliendi majanduslikust olukorrast osutatakse teenuseid tasuta eest või tasuta. Koduteenused on tasuta neile, kelle sissetulek on väiksem kehtivast miinimumpalgast (278,02 eurot) ja kellel pole seadusjärgseid ülalpidajaid. Isikutele, kelle pension ületab 278,02 eurot ja kellel pole seadusjärgseid ülalpidajaid, kehtib omaosalustasu 0,64 eurot ühe tunni eest. Teenuse ühe tunni täishinna 3,45 eurot maksavad need, kellel on olemas seadusjärgsed ülalpidajad, kuid kes mingil põhjusel ei saa ise alati abistada.

HÄIRENUPU TEENUS

Lisaks koduteenustele lisandus 2008. aastal häirenupu teenus ehk sotsiaalvalve teenus eakatele. See on elektrooniline hädabisüsteem, mida osutab linna lepingu-

partner Tallinna Hoolekandeesatus ning seda rahastatakse linnaeelarvest. Valvepult ja mobiilne häirenupp antakse eaka kasutusse tasuta ning kõnele Häirekeskusesse kehtib tavakõne tariif. Süsteem on eakale abiks eelkõige neis olukordades, kus ei olda mingil põhjusel võimeline liikuma – kas on kukunud ja ei olda võimelised enam iseseisvalt abistajatele ust avama ega muul moel abi kutsuma. Häirenupp annab kliendile psühholoogiliselt kindluse ja turvatunde. Kui midagi peaks juhtuma, siis on tema randme küljes nupp, mille vajutamisel saab abi. Teenust osutatakse ööpäevaringselt kõikidel kalendripäevadel, sh riigipühadel. Väljakutse, mis saabub nupu vajutusel Häirekeskusele, edastatakse esmalt eaka lähedastele, kui neid ei ole võimalik telefonitsi kätte saada, siis Tallinna Hoolekandeesatuse 2-liikmelisele meeskonnale või Kesklinna sotsiaalkeskuse kontaktisikule, kes sõidab esimesel võimalusel kohapeale olukorda lahendama. Häirenupuga on tänaseks varustatud 13 klienti Kesklinnas.

HUVITEGEVUS, KLUBILISED LÄBIKÄIMISED, ÜHISÜRITUSED JA MUUD Keskuse TEGEVUSED

Vaba aja veetmiseks on keskuse külalastajatel võimalus osaleda erinevate huviringide töös ja kursustel. Tegevad on käsitöö-, õmblus- ja klaasimaaliring. Avatud on kaheksakohaline arvutiklass, kus soovijad saavad täiendada end arvutiõppekursustel ja kasutada interneti. Keelehuvielistele inglise keele kursused nii algajatele kui ka edasijõudnutele ja vestlusringid kõnekeele praktikseerimiseks.

Keskuses käivad oma laulukirge ja gamas lauluklubi, solistidering, naisansamblid Liivalaid ja Miraaž ja meesansambel Vanaisad. Kesklinna sotsiaalkeskuse muusikalised kollektiivid on üle linna tuntud oma kõrge taseme ja suurepärase juhendaja Vaike Sarni poolest. Nad on alati rõõmsalt esindamas sotsiaalkeskust ühisüritustel ja sageli ka osavõtlikud muudel festivalidel ja konkurssidel.

Koos käivad võimlemisrühmad ning seltskonnatantsu- ja segarahvatantsurühm. Majas saab mõõta vererõhku ja osa võtta ravivõimlemisest.

Tantsunautiv eakas käib kas seenior-tantsu-, rahvatantsu- või istumistantsurühmas. Üks kord kuus kogunetakse meele-

olukatele tantsuõhtutele sotsiaalkeskuse oma orkestri Liivabänd saatel jalga keerutama.

Huviringide omaosalustasu on 1 kord nädalas käijatele 1,30 eurot, 2 korda nädalas 2,40 eurot. Arvutiõpe ja keelekursused 4,80 eurot 6 nädala eest. Omaosalustasu on sümboolne ja leiame, et see motiveerib inimest kohal käima ning annab võimaluse varustada osalejat ringi töös vajaminevate vahenditega.

Sotsiaalkeskuse üheks nõutavamaks isikliku hügieeni teenuseks on saunaskäimine ja dušš. Suur vajadus on ka pesupesemise ja iluteenuste järele. Sauna üks tund maksab 2,60, pesupesemine 2 eurot masinatäis.

TOITLUSTAMINE

Keskusel on oma köök, kus meie tublid kokad valmistavad kvaliteetset toorainest esmaspäevast reedeni maitstvat lõunasööki, milleks 2 korral nädalas on supp ja magustoit, kolmel korral praad ja magustoit. Kohapeal käivad päevas regulaarselt söömas keskmiselt 90 piirkonna eakat, puudega või vähekindlustatud inimest. Lõunakomplekti hind on 1,30 eurot. Samuti on võimalik kohvi joomiseks – 0,30 tass. Kliendid on väga rahul meie kokade poolt pakutava ja menüüvalikuga, samuti on tänuvõimaluse eest soodsa hinna eest lõunatada.

Lisaks korraldame keskuses teabepäevi, tervishoiuallast nõustamist, väljastame toimetulekuraskustes inimestele humanitaarabi, abistame toimetulekuraskuste ja eneseabigruppide tööd korraldamisel seda vajavatele inimestele nende iseseisva toimetulekuvõime säilitamiseks ja parandamiseks. Oleme tihedas koostöös sotsiaalhoolekandee- ja tervishoiuasutuste ja mittetulundusühingutega, et toetada ja arendada sotsiaalmaastikul. Samuti oleme vastutulelikud praktikantidele, olles praktikabaasiks kõrgkoolide üliõpilastele ja veel palju, palju muud toimub meie sotsiaalkeskuses.

Et teada saada, millega täpsemalt meie keskuses tegeletakse, oma silmaga seda näha ja veenduda, et eakatel on koos tore, kutsun Teid külastama Kesklinna sotsiaalkeskust. Olete kõik oodatud!

Tallinna Kesklinna Sotsiaalkeskus
Liivalaia 32, Tallinn
www.kesotskeskus.ee
Tel 646 6123

Kesklinna vähekindlustatud naiste kokanduskoolitus

“Kokkuhoid köögis”
31. oktoobril 2011 kell 14.00

Tallinna Kesklinna Sotsiaalkeskuses (Liivalaia 32) antakse kasulikke nõuandeid toitumise kohta ning õpitakse köögis kerge vaevaga süüa tegema.

Kõik osalejad saavad kaasa ka valmistatud toitude retseptid.

Võimalus võtta toitu oma toidunõuga koju kaasa.

Koolitajateks on toitumisspetsialist ning kogunud kokk.

Osavõtt TASUTA!

Koolitusele on kohtade arv piiratud!

Info ja registreerimine
tel 645 7211 või
kaisa.kask@tallinnlv.ee

TALLINNA KESKLINNA VALITSUS
esitleb:

KESKLINNA LASTEAEDADE
TERVISEPLAKATITE NÄITUS

“ÜKS PAI MINU SÜDAMELE”

17.10–11.11.2011

HOPNERI MAJAS (Raekoja plats 18)
II korrusel
kell 9–15

Tööd valmisid maailma südamepäeva raames.

Sotsiaalkeskuse üritused novembris

K 2. november k 13.30 HINGEDEPÄEV. Küläs misjonärid Pia ja Tero Ruotsala. Laulab meesansambel Vanaisad.

R 4. november k 11.00 VESTLUSRING. Ettepanekud ja mõtteavaldused sotsiaalkeskuse tööst. Kohtumine Tallinna Kesklinna Sotsiaalkeskuse juhtkonnaga.

E 7. november k 13.30 KESKLINNA EAKATE TEABEPÄEV. Miks on vajalik vanemas eas liikuda? Tervisevõimlemine toolil (istumistants). Esineb võimlemistreenner ja psühholoog Reet Pool. Registreerimine 6. novembrini valvelauda või tel 646 6123.

E 14. november k 14.00 EKSKURSION SUURELÄHTRU MÕISA. Sügisõhtu vene romanssidega. Hind 14,45 €. Programmis: mõisa tutvustus, kontsert ja vene kombekohane toit (pliinid, pirukas, tee ja kohv). Registreerimine ja info valvelauas kohapeal.

N 17. november k 15.00 TANTSUPÄRASTLÕUNA. Tantsuks mängib orkester Liivabänd (juh Aare Pehka).

E 21. november k 11.30 ABIVAHENDIPÄEV – MÜÜK MTÜ Silmalaegas pakub kvaliteetseid nägemis- ja kuulmisvahendeid, luupe, telefonivõimendeid jpm. Võimalus proovida ja tellida. Abivahendikaardi soodustused (kaardi väljastab sotsiaalosaakond perearsti töendi alusel).

E 21. november k 13.00 KOHTUMINE LINNAOSAVANEMAGA. Tallinna Kesklinna vanem Mihhail Korb kohtub linnaosa eakatega.

E 21. november k 14.00 LAULE KOOLIAJAST. Noorusaegseid laule laulavad Maie Peinar ja Maret Kiissa.
K 23. november k 14.00 LOENG. Kuidas kaitsta ennast ja oma vara? Käitumine ohuolukordades. Kuidas muuta kodu tuleohutumaks? Õpetusi jagavad

politsei- ja päästetehnikud.

N 24. november k 13.30 KADRID OOTAVAD KÜLLA MARTE ÜLE LINNA! Pidu korraldavad Kadrid naisansamblist Liivalaid.

T 29. november k 17.30 KONTSERT “JÕULUDE OOTEL” KAARLI KIRIKUS. Esinevad: mudilaskoor Nõmmeliil Maret Alango juhendamisel, Vaike Sarna laulukollektiiv, vokaalgrupp Liivabänd, Aare Pehka flöödil. Kontsert tasuta!

Avatud pr Hinge Jürgensoni õlimaalide näitus.

Kepikõnd igal teisipäeval kell 11.00. Kepid kohapeal. Kogunemine sotsiaalkeskuse juures.

Kolmapäeviti kell 13.00–15.00 Kesklinna Pensionäride Ühenduse esinaine pr M. Sume vastuvõtt.

Neljapäeviti kell 11.30–14.30 meditsiiniline nõustamine ja vererõhu mõõtmine. Iga kuu esimesel neljapäeval kell 14.00 toimuvad Eesti Rindemeeste Klubi koosviibimised. Samuti toimuvad iga kuu teisel ja neljandal esmaspäeval kell 14.30 Soomepoiste Leskede Klubi koosviibimised. Lisaks tegelevad mitmed ringid, kursused ja ansamblid. Tööd jätkab ja uusi hoolitajaid ootab ka eakate päevahoid.

ADDRESS: Liivalaia 32 (sissepääs maja sisehoovist)
AVATUD: E, T, K, N, R k 9–17
INFO TELEFONIDEL 646 6123
E-POST: info@kesotskeskus.ee
www.kesotskeskus.ee

Tallinna Televisioon ootab tallinlastelt vastukaja

Mart Ummelas

Tallinna TV peatoimetaja

Tallinna Televisioon on edastanud programmi tegelikult juba enam kui aasta, oma teleanalil aga lähetame saateid alates jaanuarist 2011. Alates 15. juunist olemas tasuta nähtavad kogu Eestis 5. digikanalil. Lisaks sellele saavad meie saateid vaadata kõigi kaabelTV operaatorite ja Elioni kliendid nii analoog- kui ka digilevis.

Tallinna TV otsustati luua kolm aastat tagasi Tallinna Linnavalikogus suhteliselt suure üksmeelsuse õhkkonnas. TTV-d on sellest ajast arendatud sihikindlalt nullist tänase tegusa teleanalini, täiustades tehnilist baasi ja loomingu- list potentsiaali, kuuludes täna- seks suurima omaprogrammiga Eesti teleanalite sekka. TTV uudiste fookuses on alati Tallinna linna- elu, eelkõige see positiivne ja eda- siviiv, mis meie riigi pealinna aren- gut praegu nii hästi iseloomustab. Sellest tähtsast rollist ja saavuta- tud programmitasemest kiitavalt hoovi- mata on meie oponentid üritanud kleepida meile külge mitmesugu- seid silte, nagu võtaks TTV millelt- ki hädavarvilkumalt raha ära. Kurt- jatele tuleb küll öelda, et me pole kelleltki ühtki eurosentit ära võtnud

ning kogu TV arendamiseks kasutatud raha on läbipaistvalt nähtav meie nüüdisaegses, tehniliselt ühes parimini varustatud telekes- kuses ning eelkõige väga mitme- kihilises TTV programmis.

TTV on tootnud selle aasta jook- sul umbes 300–400 saadet, lisaks igapäevased uudised ja kõrgetase- melised, peamiselt Euroopa kultuu- riruumist pärinevad kunstilised fil- mid. Kõiki neid saateid, v.a filme on iga hetk võimalik taas vaadata meie arhiivist kodulehel www.tallinnatv.eu. Sama laialdast võimalust vaadata Eesti elu, eel- kõige meie linnaelu, linna ajalugu ja kultuuri, tallinlaste sotsiaalseid probleeme kajastavaid omakeel- seid ja -meelseid saateid ei paku ligilähedaseltki ükski Eesti tele- kanal.

Tallinna TV sündis eelkõige seetõttu, et meie rahvusringhää- ling, aga ka kommertskanalid unustasid ühel hetkel Tallinna kui Eesti pealinna ja euroopalikema lin- na teemad ja elava südamekuse. Kõik TTV-d vaadanud inimesed või- vad täna kinnitada, et eestlastel on taas põhjust oma pealinna üle uh- kust tunda. TTV uudised aga anna- vad väga Eesti-keskse ja tasakaa- lustatud pilti päevasündmustest, kus on saanud sõna kõik meie riigi

ministrid, arvamusiidrid ja kul- tuuritegelased.

Niisiis, sajad saated on juba meie arhiivis, aga ühtaegu lisandub saadete hulk aktiivses programmis tohutu tempoga – 14 tundi ööpäe- vas ja 98 tundi nädalas –, nii et pro- gram sisaldab täna juba üle 40 saatesarja, osa igapäevased, osa üle nädala ilmuvad, osa igakuised. Meie hittsaateks on hetkel ainus Eesti tele- eestis nähtav rahvusva- heline korvpalliliigakanne, nimelt VTB Ühisliiga mängudest, milles osaleb Eesti meistermeeskond BC Kalev/Cramo. Juba esimene üle- kanne Saku hallist 29. septembril tõi meile ligi sada tuhat vaatajat. Usutavasti sünnivad järgmised vaat- ajarekordid sarja arenedes, kui BC Kalev/Cramo on sama vapper ja tu- lemuslik nagu 9. oktoobril, alista- des Kiievis Ukraina tšempioni BC Budivelniki, mida vanemad spor- disõbrad tunnevad Kiievi Stroiteli nime all. Koos korvpalliliigakanne- tega kogub populaarsust ka Revo Raudjärve ja Maxim Tuule igapäe- valine saade Sportisõbrad, mis on eestis teispäeviti.

Kuidas anda ülevaadet kogu meie saatesarjade suurest vali- kust? See nõuaks mitu lehekülge, aga siinkohal olgu nimetatud vaid olulisemad saated meie põhiliste

sihtgruppide tarvis. Eakate saade “Ajaga sammu” on eestis igal ree- del ja “Terve tervis” igal pühapäe- val. Mõlemat saadet toimetab tuhan- dete vaatajate lemmik Riina Rei- man, kes teeb ühtlasi saadet lem- mikloomadest. Sügise jooksul on palju vaatajaid võitnud Kristiina Võsu oma laupäevahommikuste saadetega “Kas tohib?”, milles ta on näidanud eestlaste kodusid – alates Kristiina Ojulandist Ivo Linna kaudu Arvo Sarapuuni. Või Andres Raid, kes teispäevastes “Mõtleme taas” saadetes on püüdnud seni aru saada, kas mõiste “okupatsioon” pole Eestis saanud kahetise tähen- duse, sest kunagised vabadusvõit- lejad saavad EV õigussüsteemist teateid, et nende tegevus nõukogu- de ajal on liigitatud kuritegelikuks.

Veel umbes 35 saatesarja vää- riksikud nimetamist, Helsingi TV ehk StadiTV saadetest kokkupandud “Helsinki–Tallinn” või “Elu peeglis”, mida teevad Heidy Tammar ja Mart Taevere, või siis Maris Johannese ja Eneken Laugeni toimetatav “Kul- tuurimeeter”, mis koguni kaks kor- da nädalas kajastab Tallinna kui Euroopa kultuuripealinna tegemisi, Sandra Jõgeva “Kultuuritehas” ja muidugi TTV läbi aegade väärtsu- likemad sarjad Külli Maristelt – “Lin- naruum” ja “Meistrite linn”. Uusi

saateid on lisandunud iga nädal ja osa veel lähinädalail tulekul, seal- hulgas noortesaated, “TNTV” juba taasalustas, “Triangel” tuleb eestri- se novembris. Tehnikaülikooli tege- misi hakkab kajastama kolmapäe- viti “Mõistuse ja käega”, Sven Azo- jan on juba mitu nädalat hoolitse- nud “Linna aias” meie aianduskul- tuuri eest jne.

TTV teeb oma tööd üha pühen- dunumalt ja tegelikult üsna oma reaalse võimuluste piiril. Vahel küsime endalt, võib-olla peaksime midagi oma programmis ümber sättima, mõningaid saatesarju ti- hendama, ümber tegema, täienda- ma. Kust saada selleks vastukaja? Kahjuks on peavoolumeedia loo- bunud meie programmi tutvusta- mast ja isegi arvustamast. Ainult mürgiseid repliike paisatakse aega- jalt meie suunas. Seepärast ootak- sime kõigilt tallinlastelt, meie pari- matelt vaatajatelt arvamusi, mis meie kavas meeldib, mis mitte. Mida võiks teha teisiti, kes võiks rohkem eestis olla, kes vähem? Kir- jutage meile oma arvamused e- posti aadressil info@tallinnatv.eu või siis läheta arvamused tava- postiga aadressil: Tallinna TV, Sola- rise keskus, Rävälä pst 12, 10143 Tallinn. Huvitavamaid arvajaid püü- me kindlasti ka mees pidada.

TALLINNA TV ON VABALT LEVIV KÕIKJAL EESTIS

Alates 15. juunist on kultuurimi- nistri otsusega antud Tallinna TTV- le õigus levitada vabalt ja vaatajate jaoks tasuta kogu Eesti Vabariigi territooriumil. Võimalus selleks on maapealse digilevi vahendusel ehk õhu kaudu, aga ka kõigi kaabellevi operaatorite nii analoog- kui ka di- gitaalseis põhipaketides tasuta. Digiboksi uuesti käivitamisel peaks TTV kanal jõudma operaatori poolt pakutavasse põhipaketti.

Vabalevis TTV vaatamiseks kõikjal Eestis pole vaja muud kui õigesti suunatud antenni ja digibok- si telerit või teleri juurde digi- boksi, milles leidub igal juhul ka- nal nr 5. Osal telerivaatajast, kes pärast digilevile üleminekut pole oma boksi uuesti käivitanud, võib see kanal olla vaikimisi suletud, seepärast tuleks selle avamiseks digiboks lihtsalt uuesti käivitada ehk sooritada uus kanalotsing. Selleks pole vaja muud kui minna digibok- si menüüsse ja käivitada kana- liotsing. Alati võib nõu ja abi küsida digilevi infotelefonilt 17 101. ■

Puulehed kogu olmeprügist eraldi!

Sügis on käes – seda nii kalendri järgi kui ka looduses. Käes on ka iga-aastane puulehtede koristami- se aeg. Puhtaks riisitud aiad ja pargialad paitavad silma, kuid kuhu panna lehed?

Jäätmeäritusfirma Ragn-Sells tuletab kõigile meelde, et puule- hed, oksad, taimed jms haljastus- jäätmed tuleb kindlasti koguda ol- meprügist eraldi.

LEHEKOTTIDE ÄRAVEDU SOODUSHINNAGA

Tallinnas saab ka sel sügisel tellida Ragn-Sellsilt lehekottide äraveo teenust: selleks tuleb haljastusjäät- med panna musta või läbipaistvas- se 150-liitrisse kilekotti, kotisuu korralikult kinni siduda ja kotid sõi- duteele võimalikult lähedale pai- gutada, et need oleksid lihtsalt kät- tesaadavad. Ühe 150-liitrise koti äravedu maksab oktoobris 2,37

eurot (min kogus 4 kotti) alates 15 kotist 2,11 €. Suure koguse puuleht- ede jaoks on sobilikum ja ka kind- lasti soodsam tellida mahukam konteiner, näiteks 7 m³.

Jälgida tuleb seda, et ühe koti kaal ei ületaks 20 kilogrammi ja neis oleks vaid biolagunevad jäätmed: lehed, taimejätmed, muru, sam- mal, väikesed oksad, õunad ja muu sarnane. Teenus osutatakse 14 päe- va jooksul alates kliendipoolse tel- limuse esitamise hetkest.

Biolagunevate aia- ja haljastus- jäätmete eraldi kogumine on alates 2008. aastast kohustuslik üle Eesti. Eelmisel aastal jõustusid biolagu- nevate jäätmete prügilasse ladesta- mise piirangud, mis tähendab, et prügilasse ladestatavate olmejäät- mete hulgas ei tohi olla biolagu- nevaid jäätmeid üle 45 massiprot- sendi ning see protsent peab aasta- tega järjest vähenema. ■

Peatselt algab ka kütter periood, siinkohal on hea meelde tuletada, et tuha olmejäätmete mahutisse pannes tuleb see eelnevalt ära ja- hutada ja lendumise vältimiseks pakendada kilekotti.

Lisainfo: www.ragnsells.ee või Ragn-Sellsi klienditeeninduse tele- fonilt 15 155.

Jaaksoni Linnahoidluse OÜ pak- kub lehekottide äravedu järgnevatel tingimustel: ühe lehekoti mak- simaalne maht 150 liitrit, kotid pea- vad olema kogutud ühte veokiga ligipääsetavasse kohta, vedu toi- mub vedaja poolt pakutud kind- lal nädalapäeval. Ühe lehekoti ära- veo hind 1,80 € koos käibemaksuga. Tellimine tel 656 3548 või 656 0370.

Kõigis jäätmeajamades võe- takse ühelt toojalt päevas tasuta vastu kuni neli 100-liitritist kotitait aia- ja haljastusjäätmeid. ■

Suupilliklubi Piccolo 15. sünni- päevakontserdid

Suupilliklubi Piccolo loodi 9. no- vembril 1996 Pärnus eesmärgiga populariseerida suupillimängu harrastust. Klubi tegevus 15 aasta jooksul on olnud silmapaistev nii kohalikus kui ka rahvusvahelises mastaabis. Klubi poolt korralda- tav Pärnu Suupillifestival on aasta- aastalt populaarsust kogunud ja kujunenud suursündmuseks kogu Põhja-Euroopa suupillifännidele. Kavandatud sünnipäevakontserdid (23. oktoobril Viljandis, 30. oktoobril Tallinnas ja 5. novembril Pärnus) on tänukummarduseks suupillimuusika ja klubi kollektiiv- ide austajatele. Üles astuvad rah- vusvaheliste konkursside lau- reaadid Piccolo kvintett, Piccolo Folk, trio PRAVO, klubi aulige Karl Madis koos MARGUS Martmaaga,

Piccolo solistid jt. Samuti kaasne- vad kontsertidega suupillide ja CD- plaatide soodumük ning pilli- mängu konsultatsioonid. Kontser- te toetavad Pärnu linn, Eesti Kul- tuurkapital ja kauplus Muusik.

P 30.10.2011 kell 15.00 Tallin- na Hopneri majas (Raekoja plats 18) Piletid 8/6 €, kohapeal 10/8 €. Sooduspiletid eelmüügis Pile- timaailmas ja Piletilevis! ■

Detailplaneeringud

TALLINNA LINNAVALITSUS OTSUSTAS 28. SEPTEMBRI 2011 ISTUNGIL: korraldusega nr 1487-k algatada Koidu tn 30 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamine. Planeeritava maaala suurus on 0,32 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on liita elumumaa sihtotstarbega Koidu tn 26, Koidu tn 28 ja Koidu tn 30 kinnistud üheks 85% ulatuses elamu- ja 15% ulatuses ärimaa sihtotstarbega krundiks ja määrata moodustatavale krundile ehitusõigus kuni 4 maapealse ning 2 maa-aluse korrusega äriruumidega elamu ehitamiseks ja krundi kasutamise tingimused.

1.1 Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tallinna Linnaplaneerimise Amet (aadress Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn), koostaja on RAAM Arhitektid AI OÜ (aadress Pärnu mnt 10 // Väike-Karja 12, 10148 Tallinn) ning detailplaneeringu kehtestab Tallinna Linnavalikogu (aadress Vana-Viru tn 12, 15080 Tallinn).

1.2 Mitte algatada Koidu tn 30 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu keskkonnamoju strateegilist hindamist.

1.3 Tallinna Keskkonna Valitsusel korraldada detailplaneeringu lähteseisu- kohtade ja eeskislahenduse tutvustamiseks väljapanek ja avalik arutelu ning panna planeeringualal nähtavale kohale informatsioonitahvel või –teatis vastavalt planeerimisseaduse § 12 lõikele 3¹.

1.4 Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamoju strateegilise hindami- se algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tallinna Keskkonnaametis, Harju tn 13, esmaspäeviti kell 14.00–18.00 ja neljapäeviti kell 9.00–12.00 ning Tallinna õigusaktide registris aadressil <https://oigusaktid.tallinn.ee/>.

Detailplaneeringute saab tutvuda Tallinna planeeringute registris <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.

AVALIKUD ARUTELUD JA VÄLJAPANEKUD
Tallinna Keskkonna Valitsus teatab, et 27.10–03.11.2011 on Tallinna Kes-

kklinna Valitsuses võimalik tutvuda Koidu tn 30 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu eeskislahendusega.

Detailplaneeringu koostamine on algatatud Tallinna Linnavalitsuse 28. septembri 2011 korraldusega nr 1487-k. Planeeritava maa-ala asub Kassisaba asumis Wisemari, Koidu, Roopa ja Villardi tänavate vahelises kvartalis. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on liita elumumaa sihtotstarbega Koidu tn 26, Koidu tn 28 ja Koidu tn 30 kinnistud üheks 85% ulatuses elamu- ja 15% ulatuses ärimaa sihtotstarbega krundiks ja määrata moodustatavale krundile ehitusõigus kuni 4 maapealse ning 2 maa-aluse korrusega äriruumidega elamu ehitamiseks ja krundi kasutamise tingimused. Planeeritava maa-ala suurus on 0,32 ha.

Eeskislahendust tutvustav avalik arutelu toimub 4. novembril 2011 algusega kell 12.00 Tallinna Keskkonna Valitsuse saalis Nunne tn 18. Info telefonidel 645 7217 ja 645 7264.

Tallinna Keskkonna Valitsus teatab, et 09.11–16.11.2011 on Tallinna Keskklinna Valitsuses võimalik tutvuda Luite tn 5 kinnistu ja Luite tn 11 kinnistu detailplaneeringu eeskislahendusega.

Detailplaneeringu koostamine on algatatud Tallinna Linnavalitsuse 19. oktoobri 2011 korraldusega nr 1610-k. Planeeritava maa-ala asub Veerenni tn, Luite tn ja Järvevana tee vahelises kvartalis Luite tänava ääres. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada planeeritava maa-ala ümberkruntimise teel 11 krunti (9 elumumaa krunt, üks transpordimaa krunt ja üks tootmismaa krunt) ja määrata ehitusõigus kruntidele ühe kuni 3 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega korterelamu, kuue kuni 2 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega üksikelamu, abihoonete ja ühe alajaama ehitamiseks ning olemasoleva kaksikelamu säilitamiseks. Detailplaneeringus tehakse ettepanek muuta Tallinna Linnavalikogu 11. jaanuari 2001 määrusega nr 3 kehtestatud “Tallinna lüdiplaneeringu” kohane ettevõtluse segahoonestusala maakasutuse juhtotstarve Luite tn 11 kinnistu piires väikeelamute alaks. Planeeritava maa-ala suurus on 1,52 ha.

Eeskislahendust tutvustav avalik arutelu toimub 17. novembril 2011 algusega kell 15.00 Tallinna Keskkonna Valitsuse saalis Nunne tn 18. Info

telefonidel 645 7217 ja 645 7264.

Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr/>.

Tallinna Keskkonna Valitsus viis 29. septembril 2011 läbi Lembitu tn 2 ja Lembitu tn 4 kinnistute detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 08.–22.08.2011 toimunud avalikul väljapanekul esitati naaberkinnistute poolt kokku 13 ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavat pöördumist, lisaks üks pöördumine enne ja üks pärast avaliku väljapaneku toimumist.

Detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa detailplaneeringu projektijuh, arhitekt, ehituskonsultant, Tallinna Linnakantselise, Tallinna Linnaplaneerimise Ameti ning Tallinna Keskkonna Valitsuse ja vastuväiteid esitanud välisministeeriumi, Tallinna Liivaloosi Lasteaia, Lembitu tn 6 ning Rävälä pst 11 korteriomanike esindajad.

Avalik arutelu tutvustas projektijuh detailplaneeringus tehtud muudatusi ja täiendusi. Vastuväiteid esitajate jaoks jäi planeeringulahenduse jätkuvalt vastuvõetamatuks, mistõttu vastuväidetest ei loobutud. Peamiste probleemidena toodi välja kavandatava hoone liialt suur kõrgus ning maht, mittesobiv kasutusfunktsioon ja paiknemine Lembitu tänava suhtes. Detailplaneeringu menetlemist jätkab Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Tallinna Keskkonna Valitsus viis 7. oktoobril 2011 läbi Luise tn 32 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 15.–29.08.2011 toimunud avalikul väljapanekul esitasid vastuväiteid ja ettepanekuid sisaldavat pöördumist A. Kapi tn 9 elanikud ja Luise tn 30, Koidu tn 33 ning Koidu tn 35 kinnistute omanikud. Vastuväidete esitajatest puudus arutelu Koidu tn 33 ja Koidu tn 35 kinnistute omanike esindajad.

Avalik arutelu tutvustas arhitekt detailplaneeringus tehtud muudatusi ja täiendusi, mille kohaselt on Luise tn 32 kinnistule kavandatud avalikult kasutatav kinnitee, täpsustatud välisviimistluseks sobivad materjale ja maa-aluse hooneosa ehitamiseks ette nähtud hoonestusala on määratud Luise tn 30 kinnistu piirist 4 meetri kaugusele. Avaliku arutelu tulemusena

andis arutelu osalenud A. Kapi tn 9 ja Luise tn 30 elanikud teada, et on põhimõtteliselt nõus oma vastuväidete loobumise. Detailplaneeringu menetlemist jätkab Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Tallinna Keskkonna Valitsus viis 12. oktoobril 2011 läbi Narva mnt 80 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 17.–31.08.2011 toimunud avalikul väljapanekul esitati naaberkinnistute poolt kokku neli ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavat pöördumist.

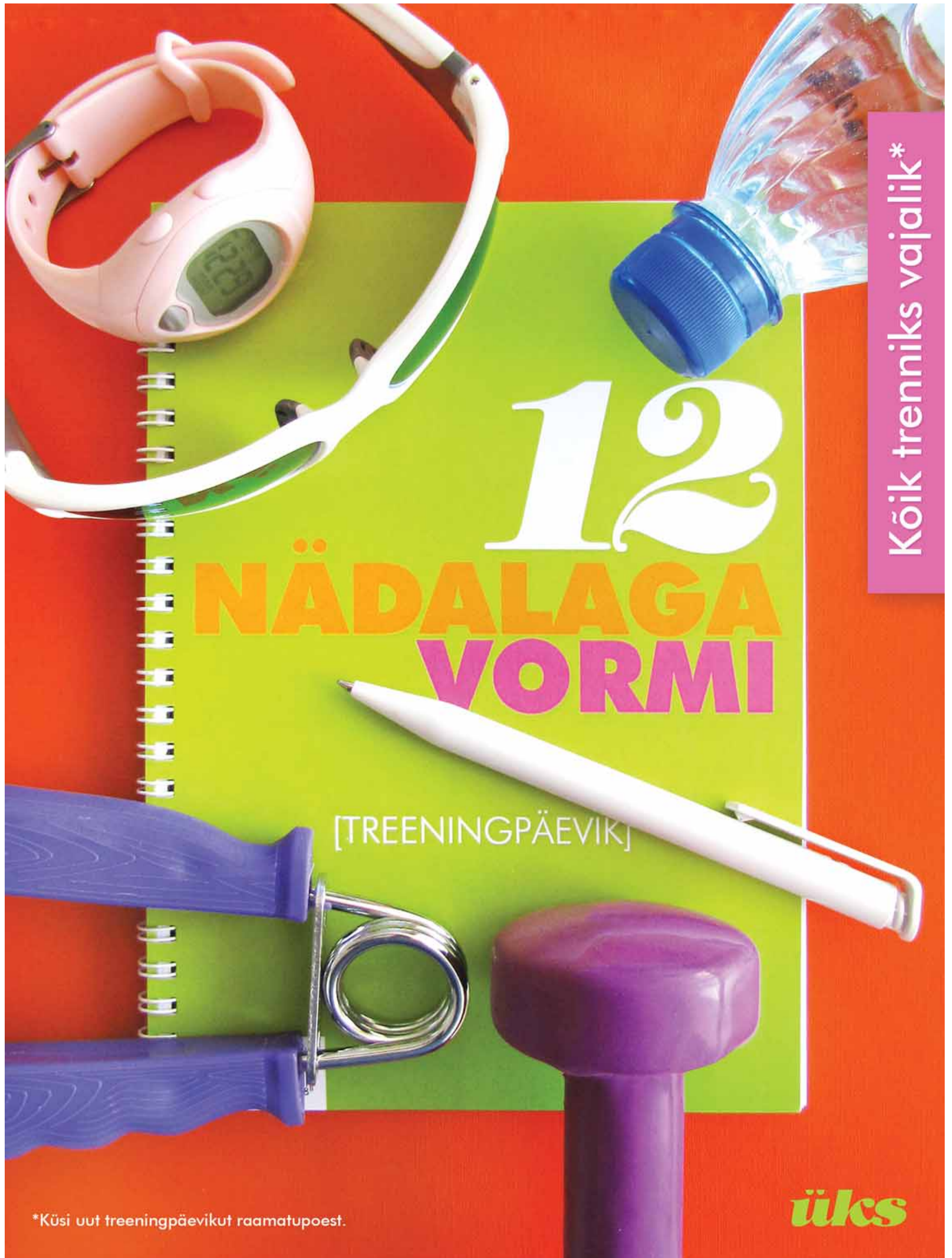
Detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa detailplaneeringut koostav arhitekt, Tallinna Linnakantselise ning Tallinna Keskkonna Valitsuse ametnikud ja vastuväiteid esitanud Kadrioru Seltsi ning A. Alle tn 9 kinnistu omanike esindajad. Vastuväiteid esitanud A. Alle tn 9 korteriomandi omanik ja A. Alle tn 11 // Lahe tn 3 kinnistu omaniku esindajad arutelu ei osalenud. Avalikul arutelul tutvustas arhitekt avaliku väljapaneku järgselt detailplaneeringus tehtud muudatusi. Kadrioru Seltsi esindaja andis teada, et on valmis kaaluma vastuväidetest loobumist vaid siis, kui detailplaneeringus tuuakse välja olemasoleva ja juurdeehhitatava hooneosa kubatuu.

A. Alle tn 9 kinnistu omanike esindaja jäi jätkuvalt ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavas pöördumises esitatud seisukohtade juurde. Detailplaneeringu menetlemist jätkab Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Tallinna Keskkonna Valitsus viis 13. oktoobril 2011 läbi Uus-Sadama tn 20 detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse avaliku arutelu. Ajavahemikus 22.08–05.09.2011 toimunud avalikul väljapanekul esitati kokku viis ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavat pöördumist.

Detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa detailplaneeringu projektijuh, Tallinna Keskkonna Valitsuse ametnikud ja Tuukri tn 19a kinnistu esindaja. Ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavaid pöördumisi esitanud isikud avalikul arutelul ei osalenud.

Avalik arutelu tutvustas projektijuh detailplaneeringus tehtud täiendusi ning vastas Tuukri tn 19a kinnistu esindaja küsimustele. Detailplaneeringu menetlemist jätkab Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Kõik trenniks vajalik*

12

NÄDALAGA VORMI

[TREENINGPÄEVIK]

*Küsi uut treeningpäevikut raamatupoest.

üks

Kes on pildil?

facebook.com/ajakiriyks

UUSMAA
KINNISVARAMÄÄRUS

Meie oleme Sinu kesklinna piirkonna kinnisvaramaaklerid!

Eve Kaunis kutseline maakler +372 503 1898 eve.kaunis@uusmaa.ee	Uuve Mast nooremmaakler +372 508 8957 uuve.mast@uusmaa.ee	Kaija Kullat nooremmaakler +372 515 2945 kaija.kullat@uusmaa.ee
---	---	---

**PIKAAJALISED
KOGEMUSED**

Vaata pakkumisi: www.1partner.ee

Allan Vanatoa
52 07 288
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

Heiti Karafin   **Ruslan Gulida**
Tel 677 7330   Tel 684 0065
Mob 507 1031   Mob 581 89870
heiti.karafin@remax.ee   ruslan.gulida@remax.ee

**KINNISVARA
USALDUSVÄÄRSETES KÄTES**

RE/MAX
CENTRAL

DTZ
Kinnisvarekspert   www.dtz.ee

Ost • Müük • Üür
Iris Olle, kutseline maakler
510 5340

**Sellise suurusega reklaam
(68x44 mm) ajalehes**

Kesklinna Sõnumid
maksab 55 EUR

reklaam@ajakiriyks.ee
tel 660 1641

TIPOLIIN
KINNISVARAMÄÄRUS
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

**OSTAME - MÜÜME
- ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA**

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Teenindame 7 päeva nädalas

TROIKA
VENE RESTORAN JA
TRAHTER

Kultuuripelmeen 2011

ушанка
ikkäki
fur hat

водка
võin
vodka

гармошка
karmoska
accordion

балалайка
balalaika
balalaika

матрешка
matroska
matroska

подсолнух
põrsõnuh
sunflower

баранки
barankid
barankid

берёза
berõza
birch

медведь
medved
bear

Tallinn, Raekoja plats 15 / tel 627 6245 / www.troika.ee

Keegi, kes ei mahu sellesse loetelusse, aga sobib ikkagi Aasta Julgeks.

Keegi, kes on avaldanud arvamust, mis on vastuoolus keskteega ja leidnud oma arvamusalaldusega ühiskonnas laimat arutelu. Kas on kirjutanud mõne erilise artikli või raamatu, teinud seniseid arusaamu kõigutava filmi või teatritüki.

Keegi, kes on muutnud oma elu kardinaalselt, läinud mugavusest oma sõdamehale suunas, teinud meeletuna näiva kannapöörde.

Aita leida AASTA JULGE!

Keegi, kes on teinud midagi, mis on argade arvates võimatu. Näiteks sõitnud vabatahtlikuna tööle kusagile kuumalisse ja meie jaoks mitteturvalisse riiki, et abistada seal hädasolijaid. Või saavutanud tulemusi mõnel hullumeelsena näival spordialal.

Keegi, kes on julgenud võtta enda peale täielise vastutuse oma tervise eest ja sel viisil paranenud raskest haigusest.

Keegi, kes on loonud oma firma ja hakanud pakkuma teenust või tootma midagi, mis on elujaatav ja inimest väärtustav, kuid tundub omas erilisuses parajalt kreisi.

Keegi, kes on väga isikupärane ja pole lasknud end rivist välja viia kriitikanooltel. On säilitanud oma isikupära ja sellega midagi ühiskonnas ka muutnud. Kas muusikas, moes, elustiilis vms.

Aita leida AASTA JULGE 2011 kandidaat või kandideeri ise!

Kuidas? Saada e-posti aadressile yks@ajakiriyks.ee hiljemalt 1. novembriks 2011 oma ettepanek koos põhjendustega, miks just Sinu kandidaat Aasta Julge tiitlit väärisk!

Milline on kaasavara? Aasta Julge pälvib tiitli, rahalise preemia, unikaalse meene, ajakirja ÜKS tellimuse ehu lõpuni, persooniloo aasta esimeses numbris.

ülks